

נחתו רבי אלעזר ורבי אבא ונשקוהו, אמרו ומה כל חכמתא דא אית תחות ידך, ואת טעין אבתרין, אמרו ליה מאן אנת, אמר לון לא תשאלון מאן אנא, אלא אנא ואתון ניזל ונתעסק באורייתא, וכל חד יימא מלין דחכמתא לאנהרא אורחא. אמרו ליה מאן יהב לך למיזל הכא ולמהוי טעין בחמרי, אמר לון יו"ד עבד קרבא בתרין אתון בכ"ף וסמ"ך לאתקשרא בהדאי (נ"א, כחדא), כ"ף לא בעא לאסתלקא ולאשתקשרא, בתר (נ"א, באתר) דלא יכלא למהוי רגעא חדא אלא ביה, סמ"ך לא בעא לאסתלקא, בגין לסעדא לאינון דנפלין, דהא בלי סמ"ך לא יכלין למהוי, יו"ד אתא לגבאי יחידאה, נשיק לי וגפיף לי, בכה עמי ואמר לי, ברי מה אעביד לך, אבל הא אנא אסתלק, ואנא אתמלי מכמה טבין, ואתון טמירין עלאין יקירין, בתר כן איתי לגבך, ואנא אהוי סעיד לך, ואתן לך אחסנתא דתרין אתון עלאין, יתיר מאלין דאסתלקו, דאינון יש, יו"ד עלאה ושי"ן עלאה למהוי לך אוצרין מלייא מכל, ובגין כך ברי זיל והוי טעין חמרי, ועל דא אנא אזיל בכך. חדו רבי אלעזר ורבי אבא, ובכו ואמרו זיל רכיב ואנן נטעין אבתרך, אמר לון ולא אמרית לכון דפקודא דמלכא איהו, עד דייתי ההוא דטעין חמרי. אמרו ליה הא שמך לא אמרת לן, אתר בית מותבך מאי הוא, אמר לון אתר בית מותבי איהו טב ועיילא לגבאי, ואיהו מגדל חד דפרח באוירא רב ויקירא, ואינון דדיירין ביה בהאי מגדלא קב"ה וחד מסכנא, ודא הוא אתר בית מותבי, וגלינא (נ"א, ועלינא) מתמן, ואנא טעין חמרי, אשגחו רבי אבא ורבי אלעזר ביה, ואטעים לון מלוי דהוו מתיקין כמנא ודובשא. אמרו ליה שמא דאבוך אי תימא ננשיק עפרא דרגלך, אמר לון ואמאי, לאו אורח דילי בכך לאתגאה באורייתא, אבל אבא דילי הוה דיוריה בימא רבא, ואיהו הוה חד נונא דהוה אסחר ימא רבא מסטרא דא לסטרא דא, והוה רב ויקירא ועתיק יומין, עד דהוה בלע כל שאר נונין דימא, ולבתר אפיק לון חיים, וקיימין מליין מכל טבין דעלמא, ושאט ימא ברגעא חדא בתוקפיה, ואפיק לי כגירא בידא דגבר תקיף, וטמיר לי בההוא אתר דאמרית לכו, והוא תב לאתריה, ואגניז בההוא ימא. אשגח רבי אלעזר במלוי, אמר ליה אנת הוא בריה דבוצינא קדישא, אנת הוא בריה דרב המנונא סבא, אנת הוא בריה דנהירו דאורייתא, ואנת טעין אבתרן, בכו כחדא ונשקוהו ואזלו, אמרו ליה אי ניחא קמי מרנא לאודעא לן שמיה. פתח ואמר (ש"ב כג כ) ובניהו בן יהוידע, האי קרא אוקמוה ושפיר איהו, אבל האי קרא לאחזאה רזין עלאין דאורייתא הוא דאתא, ובניהו בן יהוידע על רזא דחכמתא קא אתא, מלה סתימא איהו ושמא גרים, בן איש חי, דא צדיק חי עלמין, רב פעלים, מארי דכל עובדין וכל חילין עלאין, בגין דכלהו נפקין מניה, יהו"ה צבאות איהו, אות הוא בכל חיילין דידיה, רשים הוא ורב מכלא רב פעלים איהו, מקבצאל האי אילנא רב ויקירא, רב מכלא, מאן אתר נפק, מאן דרגא אתא, אהדר קרא ואמר מקבצאל, דרגא עלאה סתימאה

[זוהר חלק א דף ו/ב] דעין לא ראתה וגו', דרגא דכולא ביה וכניש בגויה, מגו נהורא עלאה ומניה נפיק כלא ואיהו היכלא קדישא סתימא, דכל דרגין כנישין וסתימין בגויה, ובגופא דהאי היכלא (אילנא) קיימין כל עלמין וכל חיילין קדישין מניה אתזנו, וקיימי על קיומיהון. הוא הכה את שני אריאל מואב תרין מקדשין הוו קיימין בגיניה ואתזנו מניה, מקדש ראשון ומקדש שני, כיון דאיהו אסתלק, ונגידו דהוה נגיד מלעילא אתמנע, כביכול הוא הכה לון וחרוב לון ושצי לון, וכרסיא קדישא נפלת הה"ד (יחזקאל א א) ואני בתוך הגולה, ההוא דרגא דאקרי אני הוא בתוך הגולה, אמאי על נהר כבר על נהר דנגיד ונפיק דפסיק מימיו ומבועוי, ולא אנגיד כד בקדמיתא, הה"ד (איוב יד יא) ונהר יחרב ויבש, יחרב בבית ראשון ויבש בבית שני, ובגין כך הוא הכה את שני אריאל מואב, (ס"א, דהא בקדמיתא) מואב, דהוּו מאב דבשמיא, ואתחרבו ואשתציאו בגיניה, וכל נהורין דהוּו נהירין לישראל כלוהו אתחשכו. ותו הוא ירד והכה את הארי, בזמנין קדמאין כד האי נהר הוה משיך מימיו לתתא, הוּו קיימין ישראל בשלימו, דדבחיין דבחיין וקרבינין לכפרא על נפשייהו, וכדין הוה נחית מלעילא דיוקנא דחד אריה, והוּו חמאן ליה ע"ג מדבחה רביץ על טרפיה אכיל קרבנין כגבר תקיף, וכל כלבין הוּו מתטמרין מקמיה ולא נפקי לבר, כיון דגרמו חובין, איהו נחית לגו דרגין דלתתא, וקטיל להווא אריה דלא בעא למיהב ליה טרפיה כדבקדמיתא, כביכול קטיל ליה, הוא הכה את הארי ודאי. לתוך הבור לעיניה דסטרא אחרא בישא, כיון דחמאת הכי ההוא סטרא אחרא, אתתקפת ושדרת לחד כלבא למיכל קרבנין, ומה שמיה דההוא ארי"ה אוריאל"ל דאנפוי אנפי אריה, ומה שמיה דההוא כלבא בלאדן שמיה, דלאו איהו בכלל אדם, אלא כלבא ואנפי כלבא. ביום השלג ביומא דגרמו חובין, ודינא אתדן לעילא מעם בי דינא עלאה, ועל דא כתיב (משלי לא) לא תירא לביתה משלג, דא דינא עלאה, אמאי, בגין דכל ביתה לבוש שנים, ויכול למסבל אשא תקיפא, ע"כ רזא דקרא. מה כתיב בתריה (ש"ב כג כ) והוא הכה את איש מצרי איש מראה, הכא רזא, דקרא אתא לאודעא די בכל זמנא דישראל חבו, איהו אסתלק ומנע מנייהו כל טבין וכל נהורין דהוּו נהירין לון, הוא הכה את איש מצרי, דא נהורא דההוא נהורא דהוה נהיר לון לישראל, ומאן איהו משה, דכתיב (שמות ב יט) ותאמרנה איש מצרי הצילנו וגו', ותמן אתיליד ותמן אתרבי ותמן אסתליק לנהורא עלאה. איש מראה כמה דאת אמר (במדבר יב ח) ומראה ולא בחידות, איש כמה דאת אמר (דברים לג א) איש האלהים, כביכול בעלה דההוא מראה כבוד יהו"ה, דזכה לאנהגא דרגא דא בכל רעותיה בארעא, מה דלא זכי בר נש אחרא. וביד המצרי חנית דא מטה האלהים, דהוא אתמסר בידיה, כמה דאת אמר (שמות יז ח) ומטה האלהים בידי, ודא איהו מטה דאתברי ערב שבת בין השמשות וחוקק ביה שמא קדישא גליפא קדישא, ובהאי חב בסלע, כמה דאת אמר (במדבר כ יג) ויך את הסלע במטהו פעמים, א"ל קב"ה משה לא יהבית לך מטה דילי להאי, חייך לא יהא בידך מכאן ולהלאה, מיד וירד אליו בשבט דינא קשיא, (ש"ב כג כ) ויגזול את החנית מיד המצרי, דמההיא שעתא אתמנע מניה, ולא הוה בידיה לעלמין. ויהרגו בחניתו, על ההוא חובא דמחא בההוא מטה מת, ולא עאל לארעא קדישא, ואתמנע נהורא דא מישראל.